

Tu'un nákani jie'e' ya nno'o

JONÁS

Relato sobre lo que pasó a Jonás

Tu'un ya yósó' nuun' tu'un ii' Ndiosi'

Una historia que se encuentra en la Palabra de Dios

Liga Bíblica[®]
INTERNACIONAL

Todas las ilustraciones son propiedad de Alice Paschal y son usadas con el permiso correspondiente.

Primera edición
Tu'un nákani jie'e' ya nno'o JONÁS
meh 13-041 .5C

©Liga Bíblica Internacional, 2013

Versión electrónica ©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2023

Licencia Creative Commons

(Reconocimiento-NoComercial-SinObraDerivada 4.0 Unported)

- Compartir — Usted es libre de copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra.
 - Reconocimiento — Debe reconocer los créditos de la obra.
 - No comercial — No puede utilizar esta obra para fines comerciales.
 - Sin obras derivadas — No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada.
- <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.es>

Jonás

Capítulo 1

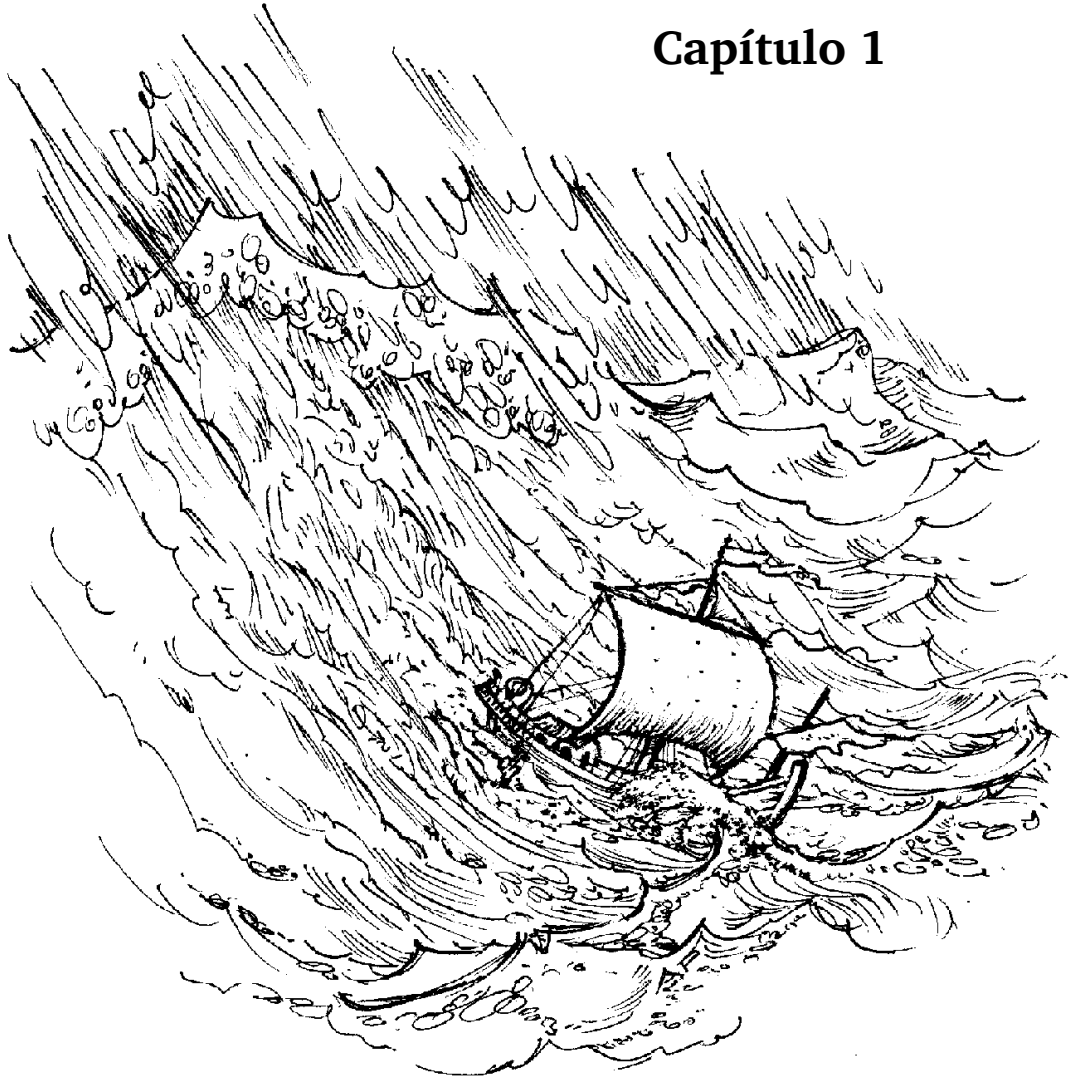


Illustration by Alice Paschal.



Illustration by Alice Paschal.

Sosa' nkene re' kuḁ'an' re' inka ichi.

¹ ĩn kivi' Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o'-ó nka'an' re'
jín Jonás. Jonás kúvi se'ya ĩn tee naní Amitai. Jee
nkachi' Ito'o'-ó nuun' Jonás:

² —;Kechí ntañú'ún! Kuá'án chi ki'ĭn' nú ñuun'
ká'nú naní Nínive jee, stekútu'ún nú nuun' rá ñivi
ñuun' vá ya kúká'nú ini' ni' ya ya njia'a ví'í nsa'á raa
tíñu niva'a —nkachi' Ito'o'-ó.

³ Sosa' nkene re' kua'an' re' inka ichi sáva
nsíyo re' nuun' Ito'o'-ó. Kua'an' re' nuun' ñuun'
Jope, ĩn ñuun' káá yatin yu'ú nteñú'ún. Jee yukuán
jiákuĩñi' rá barkú' jee, nñani'in' re' ĩn barkú' ya
sané' íyó kene-e ki'ĭn'-i ñuun' Tarsis, ĩn ñuun'
íká ví'í.

Jee kuísá nchunáán re' jee nkivi re' ini' barkú'.
Jee nkene barkú' kua'an'-a nuun' nteñú'ún ichi
ñuun' Tarsis.

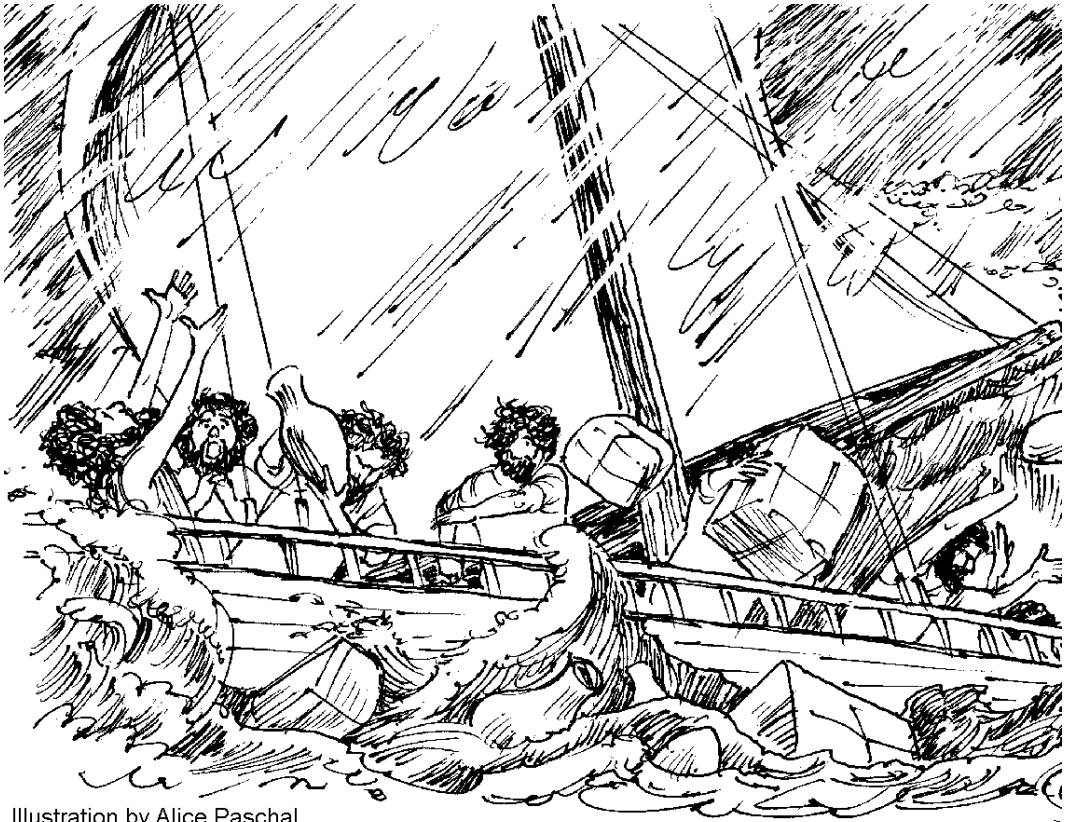


Illustration by Alice Paschal.

Ntava' raa rá nantíñú ñú'ún ini' barkú'.

⁴ Jee kuíre nsa'á Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o'-ó ya
ki'i tachi' xéen' nuun' nteñú'ún jee nñaki'i tachi'
savi' xéen' ní'in ví'í vá. Jee jísó' nteñú'ún vá, ya
vane' kuéntá' retán' kuíni-i ne ka'nu'-u barkú' vá.

⁵ Jee nyu'ví nasíkuiti' rá tee síkáka barkú' vá,
jee ta iin ta iin ráa kánajín ráa jee jíkátá'ví' ráa
nuun' ta nuun' ya kúvi ndiosí' ráa sáva chineí-i ráa.
Jee nekuá' nkúvi ka' jee ntava' ráa rá nantíñú' ñú'ún
ini' barkú' vá nsikéne ráa maa nuun' nteñú'ún sáva
nuñama' barkú' vá.



Illustration by Alice Paschal.

¿Naja kúvi kixí' naan' nú?

Soo Jonás yá ya nkuun re' ne chiji ini' barkú'
nuun' chuvé'a ráa rá nantíñú níso barkú' jee
ñakava re' nkixi' naan' re'.

⁶ Jee tee tátúní' nuun' rá tee síkáka barkú' vá,
nnani'in' re' Jonás nuun' káá re' kixí' naan' re' jee
nkachi'-i nuun' re':

—¿Naja kúvi kixí' naan' nú? !Nakoo; jee
kakan' tá'ví' nú nuun' Ndiosí' nú. Sanaan' jee
kuná'ví ini' re' kune'yá re' yó, sáva ntu kuvi'-ó
—nkachi'-i.



Illustration by Alice Paschal.

Rá t̄ee síkáka barkú' vá n̄atú'ún iin inka ráa.

⁷ Jee kuíre rá t̄ee síkáka barkú' vá n̄atú'ún iin
inka ráa, jee nkachi' ráa:

—Sikí-ó suerte jee kuni'-ó né iin-ó vá íyó síkí'

jie'e' ya nó'o-ó ya'á. Jee nsa'á raa sukuán, jee nkuká'nú ini' raa ya siki' Jonás ví jie'e' ya nó'o raa.

⁸ Saájee nkachi' raa nuun'-u:

—Kachi' xá nuun' rání' na jie'e' chi vaji tunó'ó ya'á siki' rání'. ¿Ná tiñu sá'á nú ya vaji nú ne ya'á? ¿Né nú vaji nú? ¿Né ñin ñuun' kúvi nú? ¿Né ñin ichiyúkún' kúvi nú? —nikatu'ún raa maa.

⁹ Nnaxiníko Jonás nuun' raa:

—Tee ñuun' ichiyúkún' hebreo kúvi ni', jee ñúyú'ví ini ni' Ito'o' rá ñivi' hebreo ya kúvi re' Ndiosí' ya íyó antiví súkún ya nsa'á re' nteñú'ún jín ñu'un' ini ñiví —nkachi'-i.

¹⁰ Jee nyu'ví nasíkuiti' raa ka', jee nikatu'ún raa:

—¿Na kuvi chi, nsa'á nú sukuán? —nkachi' raa, chi ya jíní' raa ya nkuini Jonás síyo re' nuun' Ito'o'-ó, chi ya nnakani re' maa nuun' raa.

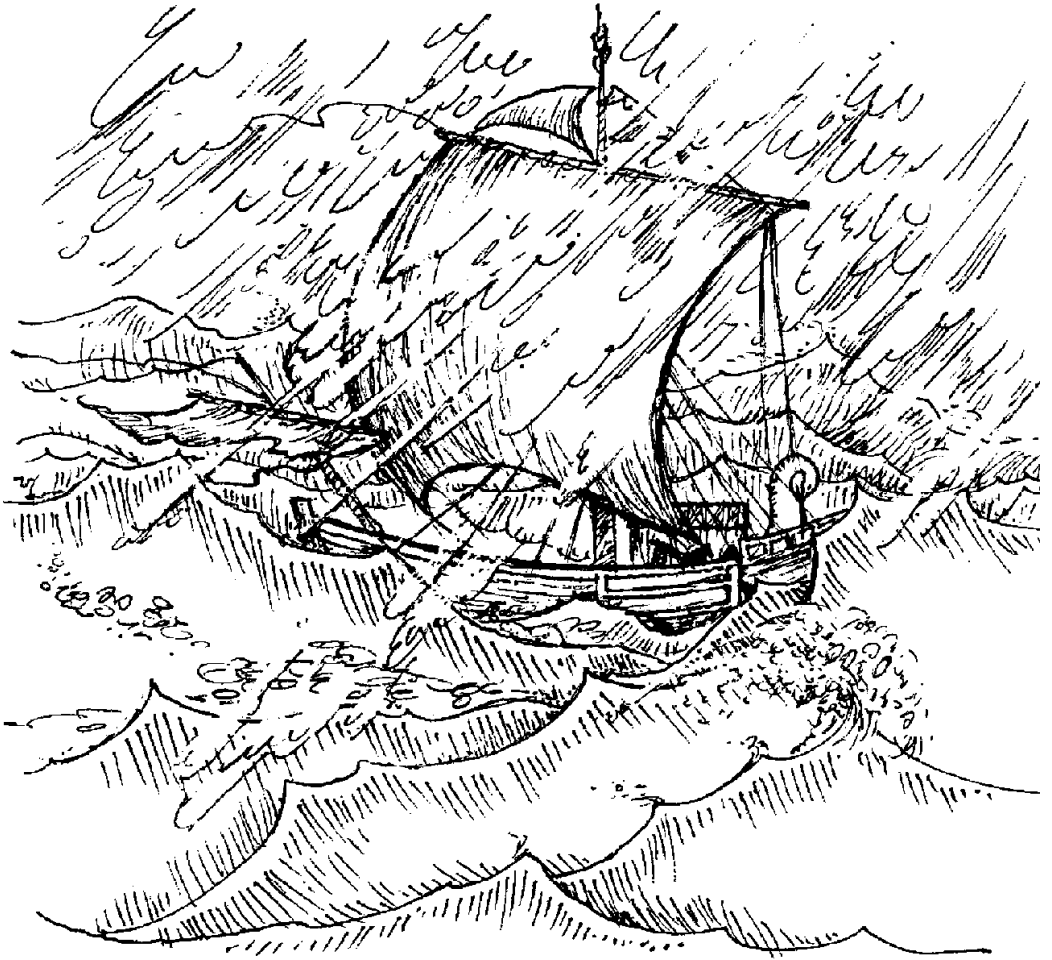


Illustration by Alice Paschal.

Nini' raa ya sa' xini'in vi'i ka' tachi' savi' xeen'.

¹¹ Sáá nteso'o rá tee vá ya nkachi' re' jee
nini' ráa ya sa' xíní'in ví'í ka' tachi' savi' xéen' jee
nikatu'ún ráa re':

—¿Ná sa'á rání' jín nú sáva kikuĩñi' ya jísó'
nuteñú'ún?

¹² Jee nnaixiníko re' nuun' ráa:

—Tiin rán nu'u' jee sikéne rán nu'u' nuun'
nuteñú'ún sáva numá' tachi' saví' jee kikuĩñi' ya jísó'
nuteñú'ún —nkachi' Jonás nuun' ráa, —chi jíní' ni'
ya suvini' íyó siki' saáva nó'o rán tachi' saví'
xéen' ya'á.



Illustration by Alice Paschal.

Xíní'in ví'í kạ' nteñú'ún jísó'-o kạ' nụn' ráa.

¹³ Soo ntu nchuneí ini' rá tee vá ya nkachi'
Jonás chisa' nnunasí ví'í ráa síkáka ráa barkú' sáva
nanikó ráa yu'ú nteñú'ún jín barkú'. Soo ntu
nkuneí ráa.

Chisa' xíní'in ví'í ka' nteñú'ún jísó'-o ka' nuun'
ráa. ¹⁴ Saájee nika tá'ví' ví'í ráa nuun' Ndiosí' ya
kúvi re' Ito'o' Jonás, jee nkachi' ráa:

—Ndiosí' ya kúvi nú Ito'o' Jonás, jíkátá'ví'
rání' nuun' nú, ya koto jiáyú'ú nú ya kuvi' rání',
jie'e' ya sa'á rání' jín tee ya'á. Jee retú ntu kuachi
sikí' re', jee koto síkúniso kuachi nú sikí' ránu'u' retú
nni'i' re', chi maánú ya kúvi nú Ito'o' re', jee sá'á nú
sáni kuíni ini' nú —nkachi' ráa.



Illustration by Alice Paschal.

Nsíkéne ráa maa n̄un' nteñú'ún.

¹⁵ Jee ntiin ráa Jonás jee nsikéne ráa maa nuun' nteñú'ún, jee ñakuiñi' ya jísó' nuun' síkí nteñú'ún vá.

¹⁶ Sáa nini' rá t̄e s̄íkáka barkú' vá, ya nkuvi sukuán, jee ne ñúyú'ví ini' ráa nuun' Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o' Jonás jee chíñú'ún ráa re'. Jee ña'ni' ráa saná' jee n̄asoko' ráa rátí' nuun' re' jee nchisó yu'ú ráa ya sa'á ráa nuun' re'.

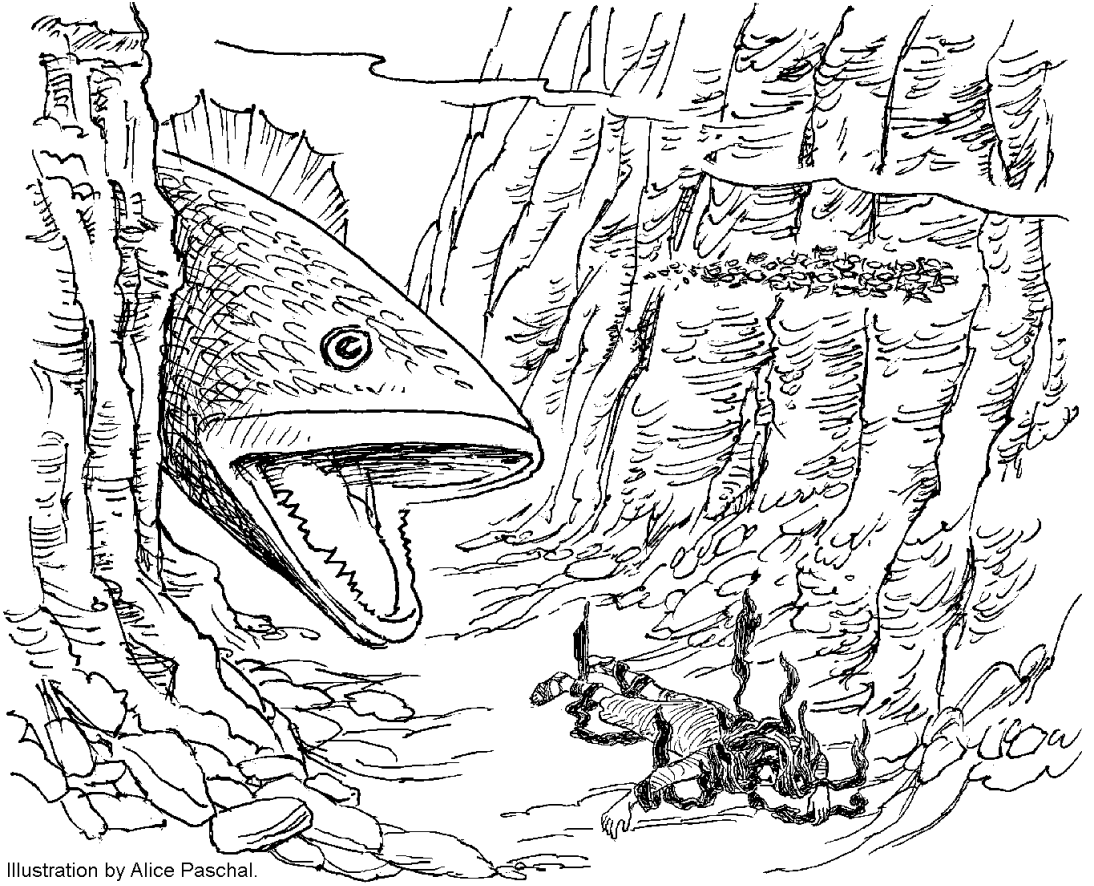


Illustration by Alice Paschal.

Nsa'á tú'va Ndiosí' iin tiaká maa ká'nú.

¹⁷ Soo Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o'-ó chi ya nsa'á
tú'va re' iin tiaká maa ká'nú sáva kokó tì' Jonás. Jee
uni' kivi' jín uni' yakuáá' nñu'un Jonás ini' tì'.

Jonás

Capítulo 2

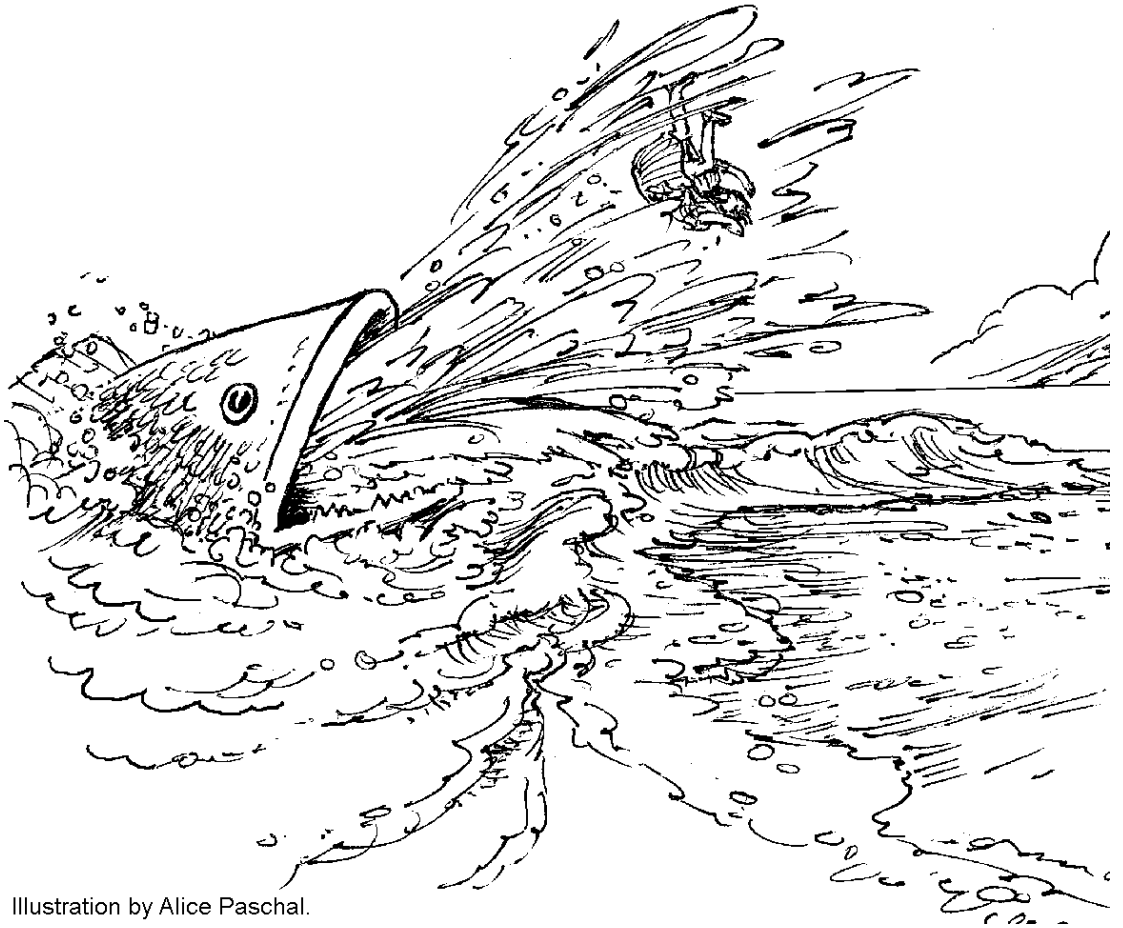


Illustration by Alice Paschal.



Illustration by Alice Paschal.

Saájee nika tá'ví' Jonás nuun' Ito'o'-ó .

¹ Saájee n̄ka tá'ví' Jonás nuun' Ito'o'-ó ya
kúvi re' Ndiosí'-i ni ñú'ún re' ne ini' tiaká. ² Jee
nkachi' re':

N̄ka tá'ví' n̄i' nuun' Ito'o' n̄i' sáá niyo

tu'un núkuí'yá ini' n̄i',

jee nnaxiníkó re' nuun' n̄i'.

Sáá sané' íyó kuvi' n̄i' jee n̄ka tá'ví' n̄i'

nuun' nú, Ito'o' n̄i',

jee ntiin kuéntá' nú maa.

³ Chi nchu'un nú nu'u' ne nuun' kúnú

sava nteñú'ún.

Jee nchu'un nú nu'u' nuun' jíkotiyyu

n̄i'in nute,

jee nuun' jísó' nute nnakunasi'-i yata' n̄i'.

⁴ Saájee nkachi' n̄i': “Vitan jee nsa'á síin

nú nu'u' nuun' ya maní' ini' nú

né'yá nú nu'u'.

Soo jíńí' nĭ' ya kune'yá tuku nĭ' veñu'un
ká'nú íí' nú.”

⁵ Sáá nñuma'nñú nute nu'u',
jee nna_kasi' nteñú'ún yátá' nĭ',
jee rá yoku'ú' yuku íyó chiji nteñú'ún
nsukún ráa xini' nĭ'.

⁶ Jee nkei nĭ' ne jie'e' nuun' kúnú,
nuun' ntu íyó nene nĭ',
jee nka'vi ini' nĭ' ya ni nsá' kaku nĭ'.
Soo nó'ó, ya kúvi nú Ito'o' nĭ'
jín Ndiosí' nĭ',
nsikáku nú nu'u' sáva ntu kuvi' nĭ'.

⁷ Chi sané' íyó xinóo tachi' ká'án' nĭ'
maání',
jee nna_ku'un ini' nĭ' nó'ó, Ito'o' nĭ'
jín Ndiosí' nĭ'.

Jee ne ánima' nĭ' nika tá'ví' nĭ',

jee nteso'o nú nu'u' ne veñu'un

ká'nú íí' nú.

⁸ Soo rá ñivi ya níkin' raa néñu'un raa

rá ntu kúvi Ndiosí' tékú',

jee suni níkin' raa rává ya ni ntuná' kúvi

sa'á rává,

jee xínóo rá ñivi vá ya vá'a mání' ini'

Ndiosí' tékú' né'yá re' raa.

⁹ Soo nu'u', chi kata ni',

nakuetú'ún ni' nó'ó jín tachi' yu'u ni',

jee ka'ni' ni' sana' nasoko' ni' maa

nun' nú.

Jee sikúnkuvi ni' ya nchisó yu'ú ni'

nun' nú.

Chi métú'ún maánú ví Ito'o' ni',

ya sá'á nú ya nánitá'ví',

nkachi' Jonás.



Illustration by Alice Paschal.

Nn̄atava' t̄i' maa ini' t̄i' nūn' ñu'ún íchí.

¹⁰ Saájee ntatúní' Ndiosí' yá kúvi re' Ito'o'-ó
nuun' tiaká ká'nú vá, yá nanujien tì' Jonás.
Nnatava' tì' maa ini' tì' nuun' ñu'ún íchí.

Jonás

Capítulo 3



Illustration by Alice Paschal.



Illustration by Alice Paschal.

Nkiji'é re' nkachitu'ún re' nuun' rá nivi'.

¹ Jee kuíre tukuni ya úví' ichí nka'an' Ito'o'-ó
jín Jonás, jee nkachi' re' nuun'-u:

² —Nakuiñi' nú chi ki'in' nú nuun' ñuun' ká'nú
naní Nínive jee kachitu'ún nú nuun' nivi' ya
kachi' ni' nuun' nú —nkachi' Ito'o' re' nuun' re'.

³ Saájee nnakuiñi' Jonás jee kua'an' re' ñuun'
Nínive, sánikuá' nkachi' Ito'o' re'. Nínive kúvi ñin
ñuun' ná'nú nasíkuiti', ya ne uní' kivi' jiniñú'ún
jikónúun nuun' ñuun' vá.

⁴ Jee nkivi re' nuun' ñuun' vá, jee nnikónúun
re' ñin kivi' jee kuíre nkijié'é re' nkachitu'ún re'
nuun' rá nivi' ñuun' Nínive, jee nkachi' re':

—Kivi' úví' xiko jee naan' ñuun' Nínive ya'á
—su'va nkachi' re' nuun' ráa.

⁵ Jee ninu' ini' rá ñivi vá Ndiosí', ya nkachi' re'.



Illustration by Alice Paschal.

Nnakuĩni' re' nuun' nées' re' tátúni' re'.

Saájee nnaṭú'ún ráa ya kunee nite' ráa, jín ya ku'un ráa sa'ma nayí sáva stúvi ya kúkuéká ini' ráa jie'e' rá kuachi sá'á ráa, jee ne rá ñivi kúká jín ne rá ñivi lá'ví nsa'á ráa sukuán.

⁶ Jee sáá nkuká'nú ini' tee kúvi rey nuun' ñuun' vá jie'e' ya káchítu'ún Jonás, jee nñakuiñi' re' nuun' néé' re' tátúní' re', jee ntava' re' sa'ma yiya'vi ñú'ún re', jee nñaku'un re' sa'ma nayí, jee ñakunee' re' nuun' yaa', sáva stúvi lá'ví re' ini' re'.

⁷ Jee kuíre nkachitu'ún re' jín rá tá'án tee nétiñu jín re' nuun' rá ñivi ñuun' vá:

—Ni ñin-órán ni nsá' kaji'-ó ni nkó'o-ó nute, jee suni ni nkú'va-ó kaji' rá xinikí', ni rá sana', ni nute nkú'va-ó nuun' rátí'.



Illustration by Alice Paschal.

Ta ìin ìin-ó nákanì ini'-ó.

⁸ 'Chisa' naku'un-ó sa'ma nayí jín rá sana'-ó jee ne ánima'-ó kakan' tá'ví'-ó nuun' Ndiosí', jee ta iin iin-ó nákaní ini'-ó ya xinóo-ó kuachi sá'á-ó, jín rá tiñu niva'a jiá'nu-ó.

⁹ 'Sanaan' jee nákaní ini' Ndiosí' jee ntu kití' ini' re' ka' jee nsá'á re' ya káchí' re', sáva ntu kuvi'-ó —nkachi' Rey nuun' raa.

¹⁰ Sáajee ntiin kuéntá' Ndiosí' ya ne ánima' raa nxinóo raa rá kuachi sá'á raa saájee nnakani ini' Ndiosí' jie'e' ya nkachi' re'. Jee ntu nxinó'o re' raa.

Jonás

Capítulo 4



Illustration by Alice Paschal.



Illustration by Alice Paschal.

Nkuníní ini' Jonás jee nkiti' ini' re'.

¹ Soo nkuníní ini' Jonás jie'e' ya nsa'á Ndiosí' jee nkiti' ini' re'. ² Saájee nika tá'ví' Jonás nuun' Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o'-ó, jee nkachi' re':

—Ito'o' ni', ya'á ví ya nka'vi ini' ni' ya kuvi ne sáá néé' ni' ñuun' ni'. Saáva maa horá' yukuan nkuini ni' ki'in' ni' ñuun' Tarsis, chi jíní' ni' ya kúvi nú Ndiosí' ná'ví ini' nú, ká'nú ini' nú, jee ntu kiti' ñama' ini' nú, chi na ka' ká'nú ka' ini' nú, jee ntu xináán' nú.

³ Saájee, jíkátá'ví' ni' nuun' nú, Ito'o' ni', ya sa'á nú xá ya kuvi' ni'. Chi va'a ka' ví ni' ya kuvi' ni' nsú ká' ya kuteku' ni' —nkachi' Jonás.

⁴ Saájee nñaxiníkó Ito'o'-ó nuun' re':

—¿Á íyó na jie'e' kiti' ini' nú?



Illustration by Alice Paschal.

Ñakunee' re' ini' nuun' násíkátí vá.

⁵ Sáajee nkene Jonás nuun' ñuun' vá, jee
kua'an'-a ichi nuun' kénta nkanii' kune'e'-e. Jee
yukuan nsa'á-a ìin ve'i tyukú' jee ñakune'e'-e ini'
nuun' násíkáí vá. Nétu-u kuni'-i nákuá' kuvi jín
ñuun' vá.



Illustration by Alice Paschal.

Nkusi' ví'í ini' re' jie'e' yokú'ú' vá.

⁶ Sáajee nsa'á Ito'o'-ó ya kúvi Ndiosí' ya ta'vi'
iin yokú'ú' néé' ví'í na'á, jee ña'nu yachi'-i sáva kasi'
kátí-i xini' re', sáva nuva'a ini' re'. Jee nkusii' ví'í
ini' re' jie'e' yokú'ú' vá.



Illustration by Alice Paschal.

Nkivi tịnákú yokú'ú vá, jee nnachi-i.

⁷ Soo sáá nkunijin' kivi' stéñú'ún, jee nsa'á
Ndiosí' iin tinakú, jee nkivi-i yokú'ú vá, jee nnachi-i.

⁸ Jee sáá ntuun' nkani', jee nsa'á Ndiosí' ya
nñaki'i tachi' í'ní ni'in, jee maa sáá' ví'í sá'á nkani'
jee nkayu' ví'í xini' Jonás, jee ne nkuneeen' nuun' re',
ne kuvi' re' kúní' re'. Jee nkachi' re':

—Va'a ka' kuvi ni' ya retán' kuvi' ni' nsú ká' ya
kuteku' ni' —nkachi' re'.



Illustration by Alice Paschal.

Kìtì' ví'í nijia ini' nì' —nkachi' Jonás.

⁹ Saájee nkachi' Ndiosí' nuun' re':

—¿Na kuvi chi kití' ini' nú jie'e' yokú'ú' ya'á?

Saájee nnaixiní'kó Jonás nuun' re':

—Kití' ví'í nijia ini' nī', vane' t́in ñu'un' xini'
ni' —nkachi' Jonás.

¹⁰ Saájee nkachi' Ndiosí' ya kúvi re' Ito'o'-ó
nuun' re':

—Nó'ó ya kúná'ví ini' nú yokú'ú' ya'á ya nsú
nó'ó nsikué'nu maa, ya nta'vi'-i ñin yakuáá', jee inka
yakuáá' jee nnaan'-a.

¹¹ 'Chisa' ñuun' Nínive néé' ví'í ka' cientú' oko'
mil rá ñivi ya ntu jíní' ráa ná kúvi ya vá'a ni jín ya
nivá'a, ya kúvi ráa kuéntá' rá kuáchí lúlí, jee suni íyó
ví'í rá sana' yukuán.

'Jee nu'u', ¿Á ntu ví'í ka' vá íyó kuná'ví ini' nī'
rá ñivi ñuun' vá, résa? —nkachi' Ito'o' re' nuun' re'.

